

"Eksponat miesiąca" - październik 2020

W ramach eksponatu miesiąca października prezentujemy album ze zdjęciami związanymi z oddziałem Związku Strzeleckiego w Grajewie w okresie II RP.

Album posiada ciemnoszarą okładkę wykonaną z kartonu. Pośrodku jest czarna ramka z półkolistymi wybrzuszeniami i kropkami w centrum. W środku jest 19 kartek barwy łososiowej. Kartki są mocowane do okładki za pomocą czarnego sznurka z plastikowym zwieńczeniem. W albumie znajduje się obecnie 45 czarno-białych zdjęć, ale oryginalnie było ich więcej.

Zawarte w albumie zdjęcia dotyczą przede wszystkim uroczystości wręczenia sztandaru grajewskiemu oddziałowi Związku Strzeleckiego, co miało miejsce 21 VII 1929 r. Zdjęcia z niniejszego albumu są bardzo dobrej jakości, pewnym ułatwieniem w rozpoznaniu poszczególnych etapów uroczystości była prasa regionalna z tamtego okresu, w której część z tych zdjęć była publikowana wraz z opisem. Zdjęcia poza faktem dokumentowania przebiegu uroczystości są bardzo dobrym źródłem do poznania ówczesnej zabudowy grajewskiego rynku, jak również wnętrza niektórych z obiektów koszarowych, czy kościoła.

Album został zakupiony do zbiorów Grajewskiej Izby Historycznej osoby fizycznej.

W bieżącym roku przypada 110. rocznica powstania Związku Strzeleckiego, którego oddziały weszły w okresie I wojny światowej m.in. w szeregi Legionów. W rok po odzyskaniu niepodległości, jesienią 1919 roku, Związek Strzelecki reaktywowano. Struktur reaktywowanego „Strzelca” nie mogło zabraknąć również w przygranicznym Grajewie. Jego założycielem i pierwszym prezesem był Bronisław Kretowicz – Naczelnik Urzędu Skarbowego w Grajewie. Działalność organizacji nie mogła pozostać nie zauważona przez lokalne społeczeństwo. Najbardziej wartościowym świadectwem uznania za wytrwałą i owocną pracę było posiadanie własnego sztandaru. Tak też stało się w przypadku grajewskiego obwodu „Strzelca”. Sztandar został ufundowany przez Radę Miasta. Prezesem Honorowym Komitetu Obywatelskiego obchodów uroczystości wręczenia sztandaru ZS był ówczesny Starosta – Marian Baehr, a prezesem Burmistrz Grajewa – Wacław Perlitz. Komitet już w czerwcu wysłał do Ministra Spraw Wojskowych pismo z prośbą do Marszałka Józefa Piłsudskiego o łaskawe zaofiarowanie przez niego gwoźdźcia do sztandaru. Prośba została zaopiniowana pozytywnie, a w uroczystości wręczenia sztandaru wziął udział m.in. biskup Bandurski. Całą uroczystość szeroko relacjonowała zarówno prasa lokalna jak i ogólnopolska prasa strzelecka. Płat wręczony w 1929 r. sztandar zachował się do dnia dzisiejszego i stanowi obecnie eksponat w zbiorach Muzeum Wojska w Białymstoku.

Kontynuację przedwojennej organizacji stanowi Związek Strzelecki „Strzelec” Organizacja Społeczno-Wychowawcza, w którego strukturach znajduje się Jednostka Strzelecka 1011, która od 25 lat funkcjonuje i działa w Grajewie.